

René Goscinny'nin "Küçük Pıtırık" Serisi ile Rıfat Ilgaz'ın "Bacaksız" Serisinde Ailede ve Okulda Çocuğa Uygulanan Şiddete Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım*

Medine Sivri - Zeynep Çiftçi*****

1. GİRİŞ

Bu çalışmada, çağdaş Fransız ve Türk edebiyatı yazarlarından René Goscinny'nin "Pıtırık" (Küçük Pıtırık, Pıtırık'ın Bisikleti, Pıtırık Futbolcu, Pıtırık Tatilde, Pıtırık Kampta, Pıtırık Satranç Oynuyor, Pıtırık Pazara Gidiyor, Pıtırık'a Bir Öpücük) ve Rıfat Ilgaz'ın "Bacaksız" (Bacaksız Kamyon Sürücüsü, Bacaksız Sigara Kaçakçısı, Bacaksız Okulda, Bacaksız Paralı Atlet, Bacaksız Tatil Köyünde) adlı serilerinde ana karakterler üzerinden aile içinde ve okulda uygulanan şiddete değinilmiş; şiddet ögesi açısından metinler irdelenmiş, aile içinde uygulanan şiddetin, çocukların ruhsal ve fiziksel açıdan gelişimleri üzerindeki olumsuz etkileri

* Bu makale Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümünde çalışan Doç. Dr. Medine Sivri'nin danışmanlığında yürütülen Öğr. Gör. Zeynep Çiftçi'nin "René Goscinny'nin 'Küçük Pıtırık' Serisi ile Rıfat Ilgaz'ın 'Bacaksız' Serisinde Aile İlişkilerine ve Şiddet Ögesine Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım" adlı yüksek lisans tezinden (2008) yararlanılarak hazırlanmıştır.

** Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi.

***Öğr. Gör., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi.

üzerinde durulmuş; çalışma çoğulcu yöntemle incelenmeye çalışılmıştır. Çalışma konusu olarak bu iki yazarın incelenmesinin temel nedeni; farklı coğrafyalarda ve farklı kültürlerde yaşamalarına rağmen, hem yapı gereği hem de eserlerinin içeriği açısından birbirlerine çok benzemeleri ve aşağı yukarı aynı dönemlerde, benzer konularda ortak bir duyarlılıkla benzer ürünler vermeleridir. Her iki yazarımız da az ya da çok dünyanın her yerinde yaşanan şiddet olgusuna değinmişlerdir. Özellikle bu olgunun çocukları nasıl olumsuz etkilediğini, gerek ruhsal gerekse fiziksel açıdan nasıl yıpratıldıklarını aktarmışlardır. Şiddetin en çok etkilendiği gruplardan birinin çocuklar olduğuna dikkat çekerek, aile içi ilişkilerde ve okulda şiddetin uygulanış biçimine yer vermişlerdir. Kahramanların çocuksu düşlerinden yola çıkarak kitaplara karabasan gibi çöken şiddeti gözler önüne sermişlerdir.

2. AMAÇ

Bu yazıda amacımız Fransız edebiyatı yazarlarından René Goscinny'nin Pıtırıcık**** serisi ile Türk edebiyatının önemli yazarlarından Rifat Ilgaz'ın Bacaksız***** serisinde metinlerden hareketle, ailede ve okulda çocuklara uygulanan şiddet kavramı üzerinde durmak ve çocukların ruhsal ve fiziksel açıdan gelişimleri üzerindeki olumsuz etkilerini çoğulcu inceleme yöntemiyle karşılaştırılmaya çalışmaktır. Bunun yanında farklı kültürlerde yaşayan, ancak yazdıkları eserler ve işledikleri konular bakımından ortak noktalarda buluşan yazarların söz konusu yapıtlarında, şiddet ögesi incelenerek benzerlik ve farklılıkları üzerinde durulacaktır.

3. KAVRAM OLARAK ŞİDDET

Şiddet sorununun insanoğlunun yeryüzünde yaşamaya başlamasıyla birlikte ortaya çıktığını dile getiren Sivri, tüm şiddet türlerinin birey ya da gruplarda engellenme sonucunda ortaya çıkan öfke ve saldırganlıktan kaynaklandığını açıklar (Sivri, 2003, 81). Şiddet, insanın öz varlığını ayakta tutması ve kendini koruması için doğuştan getirdiği en temel iki dürtüden biridir. Bu nedenle, hangi toplumda olursa olsun, insanın yaşadığı her yerde şiddet ögesiyle karşılaşmak olasıdır. Özellikle küçük yaşlarda uygulanan şiddet taklit edilerek öğrenilmekte ve uygulanmaktadır (Yavuzer, 1998, 161). Bunun sonucunda da pek çok unsurda olduğu gibi şiddet ögesi de, bir nesilden diğerine öğrenme ve uygulama yoluyla aktarılmaktadır. İşte bu noktada, şiddetin ilk olarak görüldüğü belki de yaşandığı yerin aile olduğu bilinmektedir.

**** Bu çalışmada irdelenecek olan Pıtırıcık serinin içinde yer alan kitaplar; *Küçük Pıtırıcık*, *Pıtırıcık'ın Bisikleti*, *Pıtırıcık Futbolcu*, *Pıtırıcık Tatilde*, *Pıtırıcık Kampta*, *Pıtırıcık Satranç Oynuyor*, *Pıtırıcık Pazara Gidiyor*, *Pıtırıcık'a Bir Öpücük*.

***** Bu çalışmada irdelenecek olan Bacaksız serinin içinde yer alan kitaplar; *Bacaksız Kamyon Sürücüsü*, *Bacaksız Sigara Kaçakçısı*, *Bacaksız Okulda*, *Bacaksız Paralı Atlet*, *Bacaksız Tatil Köyünde*.

Şiddet olgusunun insanlık tarihi kadar eski olduğu düşünülmektedir. İnsanın yaşamı boyunca değişip geliştiği bilinmektedir. Ünlü düşünür Karl Marx, “Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir” derken buna dikkat çekmektedir. İlerleyen teknolojik gelişmeler, uygarlaşma yolunda sevindirici boyutta olsa da şiddetin bu gelişmelerle yok olacağı fikri giderek toplumlarda azalmaktadır.

Şiddet sözcüğü, bütün dillerin sözlüklerinde “kendi doğrularını kabul ettirmek için kas gücüyle yaptırıda bulunmak” şeklinde açıklanmaktadır (M.E.B.,2002, 2689; T.D.K., 2005, 1866; Devellioğlu, 2004, 997). Genel anlamda tüm tanımların içinde ‘güç’ kavramının yer aldığını görürüz. H.D. Graham ve T.R. Gurr şiddeti; “insanı yaralamaya, mala zarar vermeye yönelik bir davranış” (Michaud, 1991, 8) olarak tanımlarken Göregenli de şiddetin algılanmasında güç ve cinsiyet olan iki temel öğeye dikkat çekmektedir (Göregenli, 2004, 69). Demirergi ve arkadaşları şiddet ve şiddetin uygulama biçimi konusundaki düşüncelerini şöyle aktarırlar:

‘Şiddet’, bir kişiye güç ya da baskı uygulayarak isteği dışında bir şey yapma veya yaptırma anlamına gelirken; ‘şiddet uygulama’ eylemi, zorlama, saldırı, kaba kuvvet kullanma, bedensel ya da psikolojik acı çektirme ya da işkence etme, vurma ve yaralama olarak tanımlanmaktadır. Dar anlamıyla ele alındığında şiddet; insanların bedensel bütünlüğüne karşı dışarıdan yöneltilen sert ve acı verici bir edimdir. İnsanın kendine yönelik yıkıcılığını temsil eden intihar da bu grupta değerlendirilir (Demirergi ve diğer..., 1994, 105).

Aysel Yıldırım’a göre şiddetin amacı; “kurbanın kendine olan saygısını kaybettirmek, korkutmak, kendini güçsüz hissettirmesini sağlamaktır” (1998, 192). Mutlu, en geniş şekliyle şiddeti; saldırganlıkla bağlantılı davranış biçimleri olarak değerlendirir (Mutlu, 1999). Bu bağlamda şiddet, zaman zaman kişi veya nesneyi tahrik etmeyi, eylemden kaçınmayı hatta eylemsizliği, bazen de yıpratıcı bir eylemi içermektedir. Buradan anlaşıldığı gibi sadece fiziksel saldırı değil, sözlü davranışlar da şiddet ögesi içerisine girmektedir.

4. RENÉ GOSCINNY’NİN “KÜÇÜK PITIRCIK” SERİSİ İLE RIFAT ILGAZ’IN “BACAKSIZ” SERİSİNDE AİLEDE ve OKULDA ÇOCUĞA UYGULANAN ŞİDDETE KARŞILAŞTIRMALI BİR YAKLAŞIM

4.1. Ailede Şiddet

Çocuğu, topluma yararlı bir birey olarak yetiştirmek, sosyal çevrede kendine yer edinmede güven duygusunu vererek özgüvenini oluşturmak, kısaca onu hayata hazırlamak, ailenin yardımı ve destekleri ile oluşmaktadır. Fakat aile içi şiddet, çocuğun güvenlik içinde olduğu, aile bireyleri tarafından sevildiği, değer

verildiği ve onlara güvenebileceği düşüncelerini alt üst eder (bkz. Türküm, 2007, 222). Aile içi şiddet; “Aile içerisinde birinin diğerine fiziksel zarar verme, küçümseme, önemsememe, ihmal etme amaçlı olanından tokat atma ile başlayıp öldürmeye kadar varabilen sonuçlarıyla bir toplumsal fenomendir” (Yıldırım, 1998, 26). Çocuğun aileyle iletişiminin olmayışı ya da iletişim azlığı çocukta geri döndürülemez önemli sorunların oluşmasına neden olmakla birlikte, kişilik ve karakter bozukluklarına da yol açabilmektedir (bkz. Sivri, 2003, 82).

Çocukların aile içi şiddete ve istismara uğramasının nedeni, çaresiz ve savunmasızlıklarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca anne ve babalarına bağımlı olmaları, bu tür bir yaşam biçimini kabullenmelerine de yol açmaktadır (bkz. Zeynel, 2004, 9).

Çocukta sosyal ilişkilerin gelişmesinde anne-çocuk diyalogunun önemli bir rolü vardır. Anne ile çocuk arasındaki iletişim ne kadar samimi ve sağlamsa, çocuktaki kişilik gelişimi de o kadar sağlıklı olmaktadır. Ayrıca bu durum çevresindekilerle olumlu ilişkiler kurması için de önemli bir temel teşkil eder (bkz. Çağdaş ve Seçer, 2002, 59; Flannagan ve Hardee, 1994). Genel olarak ilk model alınan kişi anne ya da anne yerine geçen kişi olmaktadır. Anne ile çocuk arasındaki ilişkinin önemini Yavuzer şöyle belirtir: “Anne-çocuk arasındaki ilişki, çocuğun hem çevresini, hem kendi benliğini algılamasında ve değerlendirmesinde en önemli bir etkidir. İhtiyaçlarının uygun biçimde karşılanması sonucu çocuk, kendi benliğini değerli bir varlık olarak algılar” (a.g.e., 2001, 117). Anne dediğimizde, akla ilk gelen koşulsuz sevgisi ve tutarlı davranışlardır. Anne, çocuğa sevgiden yoksun, tutarsız davranışlar sergilerse ve çocuğa neyi nasıl hissettirmişse o da öyle algılar (bkz. Sivri, 2003, 84). Winnicott’a göre, şiddet eğilimli bir kişide onu şiddet eğilimli bir davranışa götüren önemli etkenler, “yetersiz kalan” ana- baba- çocuk- aile ilişkisi, aile şefkati ve ayrıca nesilden nesile aktarılan şiddet içeren davranış biçimleridir (Erten- Ardali, 2001, 143- 163).

4.1.1. Anne Şiddeti

Çalışma konumuz olan Pıtırıcık ve Bacaksız serilerindeki her iki annenin şiddet türlerinden bir kaçını çocukları üzerinde kullandığını tespit ediyoruz. Pıtırıcık dizisinin kahramanı Pıtırıcık’ın annesi, çocuğu üzerinde söz sahibidir. Belli bir otorite kurmuştur. Bacaksız üzerinde daha çok baba söz sahibiyken Pıtırıcık’da durum tam tersidir. Pıtırıcık, daha çok annesinden korkmaktadır. Birçok olay yaşar ve bunun sonucunda otorite olarak algıladığı temel kişi hep annesidir. Annesinin tepkisi, onu daha çok endişelendirmektedir. Pıtırıcık, bir gün evden kaçmaya karar verir. O kadar karardır ki, eve bir daha dönmeyi hiç düşünmez, fakat bir süre sonra yürüyerek çok fazla uzaklaşamayacağını anladığından, eve geri dönmeye kendini mecbur

hisseder. Hava kararmaya başladığında ise daha çok heyecanlanır. Çünkü kaçıma bile korkmuştur. Kaçmayı başaramamanın yanında eve de geç kalacaktır. Akşam yemeğine gecikince de annesinden azar işitecektir. Durum Pıtırıcık'ın düşündüğü gibi gerçekleşir: "Karanlık çökmüştü. Kimse yoktu sokaklarda. Koşmaya başladım. Eve vardığımda yemeğe geç kaldım diye annem beni azarladı" (Gosciny, 2003b, 85).

Serinin bir başka kitabında kahramanımız annesini üzmemeye, onu kızdırmamaya çalıştığını dile getirir: "Annem kaç kez, yağmurun altında ıslanmamdan hoşlanmadığını söylemişti. Ben annemin sözünden hemen hemen hiç çıkmam" (Gosciny, 2003b, 54) diyen Pıtırıcık, annesinin kendisini incitmesinden, dayak atmasından sık sık söz eder.

Şiddetin, sadece kaba kuvvet göstergesi olmadığı bilinmektedir; aynı zamanda sözle yapılan hakaretler de şiddet içerisinde yer almakta ve şiddet türlerinden 'sözel şiddet' içine girmektedir. Sözel şiddetin ne olduğuna kısaca değinirsek Tekin ve Gözütok bu kavram konusunda şöyle bir açıklamada bulunurlar:

Söz ve hareketlerin düzenli bir şekilde korkutma, sindirme, cezalandırma ve kontrol etme aracı olarak kullanılmasıdır. Sözel şiddete ilişkin belirgin davranışlardan en belirginini, kişinin değer verdiği konulara yönelik güven sarsmak ve kişiyi yaralamak amacıyla belirli aralıklarla çok ağır hakaret ve sözler söylemektir. Kişiyi küçük düşürücü adlar takmak ve sık sık olumsuz bir şekilde eleştirmek ve alay etmek de sözel şiddet kapsamında değerlendirilmektedir (Tekin, Gözütok, 1996, 72).

Pıtırıcık aşağıdaki alıntıda ise annesinin sözünü dinlemediğinde neler olabileceğini bizlere sezdirmektedir; ya fiziksel ya da sözel şiddete maruz kalacağını işaretini vermektedir. Pıtırıcık annesinin göstereceği tepki için 'kızılca kıyamet koparmak' deyimini kullanır. Bilindiği gibi kızılca kıyametin kopması, Pıtırıcık için hiç hoş olmayan anıları ya da olayları hatırlatmak anlamına gelir. Bu nedendir ki kahramanımız annesinin isteklerine bire bir boyun eğme eğilimindedir: "Annemi çok severim, sözünden de hiç çıkmam. Neme gerek, kızılca kıyamet kopar yoksa " (Gosciny, 2003b, 40).

Bir başka öyküde ise Pıtırıcık hastalanır. Hastalanmasının nedeni, onun gün içerisinde karamela, şeker, pasta, kızarmış patates ve dondurma yemesidir. Doğal olarak bütün bunları yedikten sonra midesini bozar ve rahatsızlanır. Bunun üzerine annesi doktor çağırır. Doktor Pıtırıcık'ı muayene ettikten sonra perhiz yapmasını ve dinlenmesini söyler. Arkadaşı Lüplüp kendisini ziyarete gelir ve ona pasta getirir, fakat hasta olduğu için arkadaşı Lüplüp pastayı yemesine izin vermez. Bu yüzden birbirlerine girerler. Annesi içeri gelir ve onları azarlar. Bu konuda Pıtırıcık şunları dile

getirir: “Annem koşu koşu geldi. Hiç hoşnut değildi. Bizi ayırdı, sonra da azarladı” (Gosciny, 2003b, 42). Burada da iki tür şiddetle karşılaşmaktayız. İlki, arkadaşı ile arasında gerçekleşen fiziksel şiddettir ki, bunu da “birbirine girmek” deyiminden anlamaktayız; bir diğeri ise, annesinin araya girerek her iki çocuğu da azarlaması ile ortaya çıkan sözel şiddettir. Ardından annesi arkadaşı Lüplüp’ü evine gönderir. Pıtırıcık onun gitmesini istemez ama annesine de arkadaşının kalmasını istediğini bir türlü söyleyemez. Çünkü annesinin yüz ifadesinden çekinmektedir. (bkz. Gosciny, 2003b, 43). Arkadaşı da gidince yalnız kalan Pıtırıcık’ın karnı acıdır. Kendi işini kendi görmeye çalışır. Çünkü annesi kendisini rahatsız etmemesini söylemiştir. Karnının acıktığını söylerse azarlanacağını düşünür: (bkz. Gosciny, 2003b, 44). Karnını doyurmak için mutfağa giden Pıtırıcık, annesinin ona seslenmesiyle elindekileri düşürüp kendini ve etrafı kirletir. İşte bu durumdan sonra, annesinin nasıl davranacağını bilmediğinden ağlamaya başlar. Ağlayarak bu durumu yumuşatma çabasıdır: Pıtırıcık bu durumda: “Çok korktum. Elimdeki şeyleri bıraktım. Annemmiş. Üstüm başım yine yapış yapış oldu (...) Annem çok kızgındı. Ben de ne olur, ne olmaz diyerek, ağlamaya koyuldum” der (Gosciny, 2003b, 44).

Bacaksız’a baktığımızda, kahramanımız Bahri, Pıtırıcık’ın annesinden korktuğu kadar korkmamaktadır. Annesinin kendisine sözel ve fiziksel şiddeti uygulamasına karşın Bahri’nin yaklaşımı aynıdır. Bacaksız bir gün babasının eve yolladığı karpuzu düşürür. Manavdan yeni bir karpuz alır. Karpuz yemek istediğini annesine söyler. Fakat annesi böyle kabak bir karpuzu kesmeyi tercih etmeyince mızımızlanır. Annesinin karşı çıkışlarına aldırmaz ve dediğini yaptırmak için tepinmeye başlar. Azar işitir ama yine de inadından vazgeçmez. Annenin sabrı tükenir, sonunda oğlunun tavrından usanır ve ona bağırma başlar, argo kullanır ve onu hayvana benzetir. Bu tür bir aşağılamayı öz oğlu için kullanmaktadır. Oğlunun neden bu kadar ısrarcı olduğunu, karpuzu neden hemen istediğini güzel bir dille sormak yerine şiddete yönelmesi dikkat çekicidir:

Ben karpuz isterim
“Ziftin pekini ye!.. Vermiyorum işte!”
“Karpuuuz!... Karpuz isterim been!
(...)
“Seni katır seni! Git gözüm görmesin!”
“Bir yere gitmem Karpuuuz!.. (Ilgaz, 2004, 31).

Pıtırıcık, annesinin bir dediğini iki etmemektedir. Bacaksız gibi annesiyle tartışarak lafı uzatmamakta ve ısrarcı olmamaktadır. Bir başka yerde tekrar bu düşünceye uygun alıntılara yer verilmektedir. Pıtırıcık sene sonu karnesini alır ama notlarının iyi olmaması nedeniyle eve gitmek istemez. Ailesinin ne diyeceğini

tahmin etmekte ve kötü notlarla dolu karneyle karşılına çıkmak istememektedir. Bütün bunları düşünürken içi kararır ve boğazı düğümleir. Kaçma planlarını uygulayacağı sırada annesi aklına gelir ve oğlunun geç vakitlerde dışarıda dolaşmasından hoşnut olmadığı için eve girer: “Kendi kendime tatlı tatlı öyküler uydururken karnemi unutmuş, hemencecik eve varmışım. Koca bir düğüm takıldı boğazıma. ‘Çekip gitsem, yıllar sonra dönsem belki daha iyi olur,’ diye düşündüm, ama karanlık basıyordu, annem bu saatte sokaklarda sürtmemden hoşlanmazdı. İçeri girdim” (Gosciny, 2002a, 101). Öykünün devamında Pıtırık ve arkadaşları o kadar çok korkar ki, eve gitmeyip kaçmayı hayal ettiklerinde bile düşlerindeki sorun, zengin olup aileleri tarafından azarlanmamaktır. Acaba çok zengin olursam bu işkenceden kurtulabilir miyim diye düşünmektedir: “Uçaklarımız, arabalarımız olacak, annelerimiz babalarımız bizi görünce öyle sevinecekler ki, bir daha hiç azarlamayacaklar” (Gosciny, 2003b, 78).

Bacaksız Bahri, arkadaşlarıyla oyun oynamak için rahatça dışarı çıkabilmektedir. Hatta bir gün, evde yemek yerken arkadaşlarının kendisini çağırdığını duyunca çorbasını yarım bırakarak usulca sofradan kalkar. Annesinden izin isteme gereği duymaz ve koşarak arkadaşlarına katılır. Bu durum aslında annesi ona ne yaparsa, ne söylerse buna alışkın olduğunu ve annesinden korkmadığını göstermektedir. Daha doğrusu annesinin gerek sözel gerekse fiziksel şiddetine artık alışmıştır. Bahri’nin annesine haber vermeden arkadaşlarıyla oyun oynamaya gitmesinin cezası aç kalmaktır. Akşam eve geldiğinde ortada ne sofraya ne de çorba bulunmaktadır. Karnesinin aç olduğunu söyleyen Bahri’ye annesi bağıırır. Ona yemek kalmadığını belirterek, ancak bakkaldan alacağı bir miktar zeytin ve ekmele yetineceğini söyler. Duygusal istismarın da yaşandığı bu kısım şu şekilde aktarılmaktadır: “Karnım aç benim. Al defteri, iki yüz elli gram zeytin al bakkaldan... Bir de ekmele al da zıkkımlan” (İlgaz, 2005a, 72). Genel olarak baktığımızda, annenin çocuğuna tavrının gayet aşağılayıcı olduğu göze çarpmaktadır. “Zıkkımlanmak” fiili yiyip içme anlamında hakaret olarak dile getirilmektedir. Aslında çocuk istismarla karşılaşmaktadır. Duygusal istismar da şiddetin bir diğer yüzü olarak karşımıza çıkmaktadır. Polat, çocuğun büyüme ve gelişimini olumsuz yönde engelleyen her türlü davranışı çocuk istismarı içinde değerlendirir (bkz. Polat, 2001, 39).

Pıtırık da annesi tarafından duygusal istismara uğrayan bir çocuktur. Bir gün okula gittiğinde arkadaşlarından birinin pul koleksiyonu yaptığını görür. Merak eder ve o da böyle bir koleksiyon yapmak ister. Öğle yemeği için eve gelir ve düşüncesini annesine anlatır. Annesi ise oğlunu desteklemek yerine umursamaz tavırlarla dinleme gereği bile duymaz. Ayrıca içindeki o heyecanı söndürerek bu gibi tuhaf buluşlarla başını ağrıtmamasını söyler: “Öğlen eve gittiğimde, hemen anneme bana birkaç pul vermesini söyledim. Bu da nereden çıktı? Git ellerini yıka, tuhaf

buluşlarıyla başımı ağrıtmaya lütfen, dedi annem” (Gosciny, 2003a, 75). Pıtırıcık’ın annesi, gerek sözel şiddet gerekse duygusal istismarının yanında oğluna fiziksel şiddet de uygulamaktadır. Pıtırıcık’ın annesini kızdıracağı düşüncesiyle sözünden çıkmaması, annesi ona kızıp bağıracağı zaman hemen sessizleşmesi bize bu durumun yaşandığını kanıtlamaktadır. Aynı zamanda Pıtırıcık, annenin kaba kuvvetiyle de karşılaştığının belirtilerini de bize vermektedir. Sonunda Pıtırıcık Tatilde adlı kitapta kahramanımız annesinin fiziksel şiddetine de maruz kaldığını anlatır: “Anneler de, yıl içinde yaptığımız şeyleri anlatıp çok gülüyorlardı. Biz çok şaşırдық, çünkü o şeyleri yaptığımızda hiç de gülmemişti annelerimiz, aksine bizi dövdükleri, bile olmuştu” (Gosciny, 2002c, 21).

Bacaksız Bahri de annesi Pakize Dönmez’den kaç kere dayak yemiştir. Bacaksız bir gün arkadaşlarıyla çeşme başında dikilmektedir. Zengin olduğu için Fesleğen Sokağı çocuklarıyla konuşmayan Ferit, okulda bir gösteri sunmaya çalışmış, sabote edildiği için gerçekleştirilememiştir. Korkudan sahnede altına kaçırılmış ve annesiyle evin yolunu tutmuşlardır. Çeşme başında bekleyen Bacaksız Bahri, bu durumu bildiğinden Ferit’e güler. Ancak tam bu sırada Pakize Dönmez bakkaldan eve dönmektedir ve her şeyi işitmiştir. Oğlu çok büyük bir kabahat işlemiş gibi şöyle davranır: “Bacaksız’ın annesi, elinde ekmek zeytin, bakkaldan dönüyordu: Bak şu Bacaksız musibete! diye yürüdü üzerine” (İlgaz, 2005a, 83). Annenin oğlunu bir felaket ya da bela olarak değerlendirmesi ve bunlara ek olarak sokak ortasında oğluna bu şekilde seslenmesi çocuğun onurunu kırıcı bir hareket olmasının yanında uyguladığı baskı ile de sindirme çabası gütmektedir. Hem hakaret etmekte, hem de üzerine yürüyerek gücünü göstermektedir. Pakize Dönmez, hürsünü alamaz ve Bacaksız’a vurur. Hem de kız arkadaşı Sarı Sevil’in yanında. Bacaksız bu sırada hem fiziksel şiddetle karşılaşmış, hem de aşağılanmış. Özellikle bir kız arkadaşının yanında bu duruma düşmesi, onun gelişiminde oldukça önemli yıkımlara neden olacak bir olay olarak açıklanabilir.

Bahri, kız arkadaşının yanında hem dövülmekte, hem de annesi tarafından en sevmediği şekilde kendisine hitap edilmektedir. Bahri yerine Bacaksız diye seslenilmektedir. Pıtırıcık’a baktığımızda; annesinin onu haylaz bir çocuk olarak kabullendiği, yapılan tüm yaramazlıklardan sonra oğlunu suçladığı görülmektedir. Hatta bir gün Pıtırıcık’ın annesinin bir arkadaşı, kızıyla onlara oturmaya gelir. Şirin, olduğu gibi görünmeyen bir kızdır. Pıtırıcık’la yalnız kaldıklarında yapmacık tavırlarını bir kenara koyar, gerçek davranışlarını sergiler. Bahçeye çıktıklarında kahramanımızın topunu alarak gol atmaya çalışır ve garajın camını kırar. Olay üzerine anneler gelir ve Pıtırıcık daha bir şey söylemeye vakit bulmadan annesinin hakaretiyle karşılaşır. Ayrıca –özellikle bir kız- arkadaşının yanında gururuyla oynanır. Şirin ise olaylardan habersiz gibi kenara çekilerek çiçek koklamaktadır. Anne, Pıtırıcık’ı dinlemeye yönelmemiştir. Aslında camı kıran Şirin’dir.

4.1.2. Baba Şiddeti

Çocuk gelişiminde baba-çocuk ilişkisinin de önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Çocuğun babası ile sağlıklı bir iletişim kurabilmesinin sonucunda, ondan öğrendiği kültürel değerlerle toplumda istendik bir davranış biçimi sergileyebilir. Baba çocuğa ne kadar çok ilgi ve sevgi verirse çocuk da o kadar olumlu tavırlar sergileme yoluna gider. Fakat eserlerde babaların olumsuz dediğimiz ve şiddet boyutuyla kendini gösteren birtakım tutum ve davranışlar sergilediği görülmektedir. Kahramanlarımızdan Bacaksız, babasının verdiği karpuzu eve götürmeye çalışır. Fakat karpuz o kadar büyüktür ki kucağına alıp nasıl taşıyacağını düşünmeye başlar:

Al şu karpuzu!" dedi babası, "Kimseye göstermeden götür eve! Tamam mı?"

(...) Ağırdı. (...) En azından, beş kilo çekerdi. Belki de o kadar değil de Bacaksız'a öyle geliyordu. Kamburunu çıkara çıkara bir süre taşıdı karpuzu. Şaşılacak şey! Yürüdükçe ağırlaşıyordu. (...) (Ilgaz, 2004, 8).

Kahramanımız, babasının kamyon tekerleklerini yuvarlaması gibi karpuzu yuvarlamak ister ama başaramaz. Yaşıtlarına göre daha zayıftır. Suçun babasında olduğunu bilmektedir ve şunları söyleyerek dert yanmaktadır: "Ufacık tefecikti. Çırpı gibi bacakları... Gövdesini zor taşıyordu. Babası bütün bunları bilmezmiş gibi altı kiloluk karpuzu oturtuvermişti kucağına. Bu kadar küçük kucağa beş altı kiloluk karpuz nasıl sığardı? Böyle olurdu işte! Karpuz alır başını giderdi önünden!" (Ilgaz, 2004, 19). Tüm bu söylenmelerini Bacaksız kendi kendine yapmaktadır. Çünkü babasının karşısına çıkıp da bunları söyleyebilecek ne gücü vardır ne de cesareti. Tam on beş kiloluk bir adamdır Bacaksız. Kendi ağırlığının üçte biri kadar olan karpuzu eve götürmeye çalışmıştır. Başarısız olacağı kesindir. Kendi de bilmektedir cılız, çelimsiz bir çocuk olduğunu ve bu nedenle kendisine 'Bacaksız' lakabının takıldığını, ama babasına karşı gelmek bir yana itiraz bile edememiştir. Şartları zorlamış, ama yine de olmamıştır. Karpuzun ağırlığı, taşıma kapasitesinin çok üstündedir. Yavuzer'e göre çocuk güdülenirken kapasitesini bilerek ona göre davranmak ve sorumluluk vermek gerekir (bkz. Yavuzer, 2001, 172).

Karpuzu elinden düşürüp parçalayan Bahri, manavdan kendi parasının yettiği oranda bir karpuz alıp eve götürecekti, annesi de karpuzun kabak olduğunu anlayınca atacak ve bu olay da kapanacaktır. Bahri sonuçta eve bir karpuz getirmiş olacaktır. Bahri yalan söylemektedir. Bunun altında yatan iki neden vardır: İlk olarak babasını taklit etme yolunda ilerleyen ve kendisine rol model olarak babayı seçen kahramanımız, babası gibi yalan söylemekte, bazı olayları saklamaktadır, tıpkı babasının ona karpuzu kimseye göstermeden eve götür dediği gibi. Babası da manava giden karpuzların içinden bir tanesini eve ayırması ve manava söylememiştir.

Aslında bir şeyler düşünmüş ama babasının yaptığı işe karşılık göz payı, taşıma payı, elleme payı olarak bir karpuz almayı uygun bulmuştur.

İkinci nedene geldiğimizde, korku duygusu karşımıza çıkar. Bacaksız Bahri babasından öyle korkmaktadır ki dayak yememek için yalan söylemektedir. Polat'a göre; "Çocuğu aşığalamak, korkutmak, anne-babanın ihmalki ve öfkeli yaklaşımları çocuğun sağlıklı gelişiminin önünde engel" oluşturmaktadır (Polat, 2006, 267). Çünkü Bahri her yanlıında babasının dayağı ile karşılaşmıştır: "Babası karpuzu değıl, Bacaksız'ı keserdi. Hele bir karpuzu tanırssa..." (İlgaz, 2004, 31). Bahri, isteyerek yapmadığı bir hata karşısında bile babasının onu kesebileceğini bile düşünmektedir. Bahri bu sözleriyle babasının kendi üzerindeki yoğun baskısını bize hissettirmektedir.

René Goscinny'nin serisinde ise kahramanımız Pıtırıcık, babası tarafından daha çok sözlü şiddete maruz kalmaktadır. Tatil dönüşü baba biraz dinlenmek ister. Anne odaları toplayıp bavul boşaltma işi ile meşguldür. Sessiz bir şekilde bir parça pamuğun arasına mercimek yerleştirip filizlendirebileceğini önerirler. Pıtırıcık bu konuyla ilgili babasına sorular sorar. Merakından ötürü azar ıştır. Baba dinlenmek istediğini bağırarak dile getirir ve dayak isteyip istemediğini sorar. Pıtırıcık yıkıma uğrar. Duygusal bir çöküntü yaşamaktadır. Mutsuz olduğu için evden kaçmayı düşünür. Baba, dinlenme uğruna çocuğunun üzerinde nasıl bir şiddet uyguladığının ve onu nasıl bir karamsarlığa sürüklediğinin farkına varmaz. (bkz. Goscinny, 2002c, 101- 102).

Kahramanlarımızdan Bacaksız, ne yapmaya çalışırsa çalışsın bir türlü babası tarafından takdir edilmemektedir. Kendi şartlarını olduğunca zorlamakta, onun isteklerini küçük yaşına ve zayıf yapısına rağmen olabildiğince yerine getirmeye çalışmaktadır ama yine de şiddetle karşılaşmaktadır. Bahri'nin babası oğlunun karpuzu düşürme olayında sözel şiddete başvurmuş ve var gücüyle bağırmaya başlamıştır:

Seni miskin, seni beceriksiz, seni sakar herif seni!.. Yürü bakalım çeşme başına!.. Al şu kovayı! Şu fırçayı da al! Kamyonu pırl pırl yıkayacaksın, tamam mı? Sana sıpalar gibi şu kabak karpuzu yedirmezsem akşam, bana da Apti Dönmez demesinler! Yürü Bacaksız, doğru çeşme başına! Tamam mı! (İlgaz, 2004, 34).

Babası oğluna miskin, beceriksiz, sakar gibi aşığalayıcı sözler kullanmaktadır. Daha da ileri giderek oğlunu bir hayvana benzetmekte ve anne gibi baba da çocuğuna Bacaksız lakabıyla seslenmekte, onun psikolojik açıdan yıpranmasına ve olumsuz gelişimine neden olmaktadır:

«Yürü! Daha duruyor! Bacaksız seni!..» Doğru muydu koskoca

bir babanın, çocuklara uyararak, kendisine 'bacaksız' diye çıkışması.^v Babasının bu azarına katlanırdı ama, Gülten'in yanında da olur muydu bu! (...) Ama babası, öfkesini yenememişti. Bacaksız'ı ensesinden yakaladığı gibi, birden ayaklarını yerden kesivermişti (İlgaz, 2005d, 80).

Babanın oğlu için "Bacaksız" demesi onu oldukça incitmiştir. Hele bu takma adı arkadaşının yanında söylemesi onun ruhunun derinliklerinde büyük yaralar açmıştır. Lakap takma da şiddetin bir türü olarak değerlendirilmektedir (bkz. Polat, 2001, 95). Karpuzu düşürmek sadece oğlunun suçuymuş gibi ceza olarak kamyoneti yıkamasını isteyen baba karşısında Bacaksız, suskun bir şekilde yerini almış ve olayda – sözde- hatasını kabullenerek çeşme başına gitmiştir. Arabanın üstünde kontak anahtarını görmüş, çalıştırmak istemiş ama babasının tokadından az önce kurtulduğu için bu düşüncesinden vazgeçmiştir. Çünkü bir kez daha hata yaparsa dayaktan kurtulması imkânsız hale gelecektir (bkz. İlgaz, 2004, 36).

Bacaksız'da baba karakteri daha çok şiddet yanlısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Şiddetin öğelerinden olan güç ve cinsiyet, bu seride önemli bir yer almaktadır. Baba, erkektir ve güçlüdür. Dediği yapılır, dayağı yenir düşüncesi yoğun olarak hissedilmektedir. Pıtırıcık'ta baba, oğluna tam bir şiddet uygulamamasına karşın kötü bir baba modeli oluşturmaktadır. Erkek çocuklarının daha çok babayı rol model olarak almasına bağlı olarak Pıtırıcık da babasının hareketlerini ve davranışlarını kendine örnek almaktadır. Kahramanımızın babası, oğluna aldığı bisikletle komşuları Bay Sivrikulak'a hava atmaktadır ve komşusunun söylediği olumsuz düşünce yüzünden ona hakaret etmekte ve bunu oğlunun yanında yapmaktan da çekinmemektedir. Birebir kavga etmektedirler: "Kapa çeneni!" dedi babam. "Sen bisikletten ne anlarsın!" (Gosciny, 2003b, 12). Ağız kavgası olarak başlayan olay büyüyerek fiziksel şiddete dönüşmüştür (Gosciny, 2003b, 15 -17).

Şiddet ve tehdit birbirini destekleyen iki olgu gibidir. Söz konusu olan, niyetlerin açıklanması ve bunların gerçekleştirilebileceğine karşı tarafın inandırılmasıdır (bkz. Michaud, 1991, 54). Bacaksız'ın babası Apti Dönmez, genel olarak emir cümlelerini kullanmasının yanında tehdit edici sözlere de yer vermektedir. Bacaksız'ın kaçak sigara sattığını öğrenen baba, böyle bir davranışı bir daha tekrarlamaması konusunda Bacaksız'ı öyle bir uyarır ki, kahramanımız hayır bile diyemez. Bahri, çatışma ve kaygıdan kurtulmak için o anda babası ne derse boyun eğmektedir. Bu durumda olumsuz savunma düzenekleri içinde yer almaktadır (bkz. Uzuner, 2006, 6). "Bacaksızın üstüne yürüdü" "Bir daha yapacak mısın doğru söyle! Böyle bir durumda, kim çıkar da 'Yaparım' diyebilirdi" (İlgaz, 2005d, 81). Bir başka alıntıda ise yine baba aynı baskıcı tavrı kullanmaktadır. Dediğinin kabul edilmesini zorunlu kılmakta ve tehditkâr bir tavır içerisine girmektedir:

"Hele şuna bakın, Şu Bacaksız'a! Nerden öğrendin sen bunları? Bir

daha ağzına alacak mısın bu lafları? Ha? Alacak mısın, Malboro'ları, Kent'leri?"

"Yok, baba, almayacaam!"

"Söz mü?"

"Söz baba!" (Ilgaz, 2005d, 83).

Pıtırıcık'a baktığımızda tehdit edici sözlere genel olarak yer verilmemektedir. Her ebeveyn çocuğunun iyiliği için belirli kurallar koyar ama bunların hepsinin listelenmesi mümkün olmayabilir. Yukarıda da değindiğimiz gibi önemli olan babaların çocuklarına olumlu örnek olacak davranışlar sergilememesidir. Pıtırıcık'ın babası pipo içmektedir. Bir gün arkadaşı Lüplüp, Pıtırıcık'a puro içmeyi teklif eder. Pıtırıcık bu teklifi ailesinin ona bu konuda yasak getirmediğini açıklayarak kabul eder (Goscinnny, 2003b, 20).

Pıtırıcık'ın bir başka öyküsünde kahramanımız yanlışlıkla yaptığı bir hata sonucunda babasının ona kızmaması ya da onu cezalandırmaması için hemen ağlamaya başlar ama babasından Bacaksız'ın korktuğu kadar korkmamaktadır. Hatta yeri geldiğinde Pıtırıcık babasına düşüncelerini özgürce söyleyebilmekte ve – bazen de olsa- babası onu anlamaya çalışmaktadır. Oğlundan ağlamasını kesmesini istediğinde bunu Apti Dönmez gibi emir verircesine değil rica ederek uygular. Bunun sonucunda da Pıtırıcık babasının anlayışlı olduğunu dile getirir (bkz. Goscinnny, 2002c, 40- 41).

Pıtırıcık'ın karşılaştığı şiddet çok sık olamamasına karşın Bacaksız babasından sürekli şiddet görür. Her yaptığı işten, davranıştan, hareketten suçlu bulunur ve şiddete maruz kalır. Bu nedenle çare olarak kaçmayı tercih eder. Evden kaçınca Külüstür'ün altına gizlenir. Dayak yiyeceğinden emin olduğundan eve gitmeyi aklından bile geçirmez: "Eve gitse mutlaka dayak vardı bu akşam. Babası, yoldan dönmüştü, tersliği üzerindeydi. Bütün suçları Bacaksız'ın üzerine yıkacaktı" (Ilgaz, 2004, 71). Bu alıntıdan da anlaşılacağı üzere baba oğlunu dövmek için mutlaka bir neden bulacaktır. Hatta yapmadığı ya da işlemediği bir suçu bile ondan bilecek ve sinirini oğlunu döverek çıkaracaktır. Apti Bey, Bacaksız Bahri'nin meraklı arkadaşlarından biri olan Paytak Yılmaz'a oğlunun suçunun büyük olduğunu açıklar.

4.2. Okulda Şiddet

Çocuğu hayata hazırlama süreci ailede başlayıp okulla devam eder. Çocuk ve okul arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır. Çocuğun gelecekte topluma yararlı bir birey olarak yetişmesinde, eğitim ve öğretimin sağlıklı yürütülmesinde en önemli araçlardan biri okuldur. Yörükoğlu'na göre eğitim; kişiye belli bilgi ve becerileri aktarıp, değer yargıları aşılıyarak onda istenen davranışları geliştirme sürecidir

(bkz. Yörükoğlu, 1992, 119). Çocuğun sosyalleşmesinde aileden sonra ikinci sırayı okul almakta ve bu da beş temel ögeden oluşmaktadır. Bunlar; öğrenci, öğretmen, yönetici, eğitim programları, bina ve araç gereçlerdir (bkz. Sözer, 2006, 44). Okulun en büyük amaçlarından biri başarıdır. Bu temel ögeden herhangi birinin aksaklığı ya da eksikliği okul kurumunun amaçlarına ulaşmasına engel olacak olumsuz etkilere neden olur. Okulların çocuk açısından önemi Sözer tarafından şöyle açıklanmaktadır:

Okullar toplum içinde yaşayan bireylere, kendi fiziksel ve toplumsal gereksinimlerini, toplumun gereksinim ve beklentilerine uygun bir biçimde karşılayabilmeleri için gerekli olan bilgi, beceri ve yetenek tutum ve değerleri kazandırmaya çalışır. Okul eğitiminde çocuğun ayrı bir yeri ve önemi vardır. Okulların varlık nedeni öğrencilerdir (a.g.e., 43).

Yönetici, okul için gerekli ihtiyaçların karşılanmasında insan ve maddi kaynakları verimli biçimde kullanan kişidir (Erden, 1998, 92). Bacaksız'da bu durum, hayli komik ve bir o kadar da düşündürücü bir şekilde gözler önüne serilmiştir:

Müdür Bey: “Şefika Hanımefendi benim komşumdur. Oğlu Ferit'i az kaldı Güneş Okulu'na yazdıracaklardı. Ben, 'yavruyu uzaklara göndermenin ne gereği var,' dedim. Rica ettim kendilerinden (...) Oraya, Güneş Okulu'na yazılmak için ödenecek paranın birazını Okulu Koruma Derneğimize bırakırlarsa, hem okulumuz kalkınır, hem de... (İlgaz, 2005c, 6).

Devlete ait bir eğitim kurumunda maddi açıdan durumu iyi olan birinin çocuğuna yaklaşım dikkat çekicidir. Okul müdürünün öğretmenlerle iyi iletişim kurması okulun serbest zaman dilimi içerisinde huzurlu olması ve öğrencinin rahat bir ortamda eğitilmesi açısından önem taşımaktadır. Eğer istenilen bir iletinin arasında boşluk yaratılırsa öğretmenler bu boşlukları kendi varsayımları ya da önyargılarıyla doldurabilir (bkz. Tutar ve Yılmaz, 2002, 81).

Bacaksız'da öğretmen Haydar Bey, müdürün kapıyı vurmada içeri girmesine şaşırır: “Sınıfın kapısı vurulmadan ardına kadar açıldı. İlk okul müdürü görüldü kapıda” (İlgaz, 2005c, 5). Müdürün tavrından pek bir anlam çıkaramamanın yanında kendi sınıfında istediği gibi yer değiştirmesinden de rahatsız olur. Müdür ise okula para kaynağı yaratma çabasındadır. O da Şefika Hanım'ı mutlu ettikten sonra gerçekleşecektir. Böyle bir ayırım eğitim kurumlarında yaşanmasını istemediğimiz durumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. “Hanımefendi, şu sıra nasıl, çok güzel değil mi? Gel Ferit, evlâdım, sen de buraya” (İlgaz, 2005c, 16). Müdürün, zengin olduğu için Ferit'i istediği yere oturtmak istemesi ve fakir olan Bacaksız Bahri'yi yerinden

kaldırması ve yanına kendisi gibi zengin bir çocuk bulması aslında idarenin nasıl bir tavır sergilediğini bizlere açıklamaktadır. Ayrıca hakkını savunmaya ve gerçekleri olduğu gibi aktarmaya çalışan Bacaksız'a da idare tarafından bütün sınıf arkadaşlarının önünde aşağılanmak düşer: "Seni salak seniii... Siz hiç mendilini düşüren salağa rastladınız mı? Rastlamadıysa bakın, işte karşınızdal!" (Ilgaz, 2005c,11).

Aşağılama da şiddetin bir türü olarak algılanmaktadır. Bütün sınıfın önünde Bahri'nin mendili yanında yok diye uğradığı hakaret düşündürücüdür. Çocuklar üzerinde yaptırım gücünü sert bir şekilde ve korku salarak göstermeye çalışması okulda açıkça şiddetin var olduğunu anlatmaktadır: "Uzaktan ders zilinin çaldığını duydular. Bahçeye girdiklerinde çoktan derse girmişti çocuklar (...) Yanında da müdür!.. Kaşlarını çatmış üzerlerine yürüyordu" (Ilgaz, 2005c, 83). Böyle bir davranış şekli öğrencilere uygulanmaktadır. Ayrıca okuldaki tüm öğrenciler müdürden korkmaktadır. Müdürün söylediği bir şeyi ne pahasına olursa olsun yapmaya çalışmaktadırlar. Bir gün müdür Ferit'i bulmalarını söyler, fakat Ferit midesini bozmuştur ve tuvaletten bir türlü çıkamaz. Ama Bahri ne olursa olsun onu müdürün yanına götürmeye kararlıdır. Çünkü müdürün kendisine yapacaklarından çok korkmaktadır: "Nasıl bulamadım derim, koskoca Müdür. Çarkıma okur benim" (Ilgaz, 2005c, 31).

Pıtırıcık'ta da müdür otoriterdir ve çocukları sürekli uyarmakta ve onlara cezalar vermektedir. Ceza da şiddet türü içerisinde değerlendirildiğinden Bay Karagöz hakkında da aynı düşünceler savunulabilir. Ayrıca müdür çocukların koşuşturmalarından hoşlanmadığı için öğretmenin verdiği ödevler dışında yapabileceklerinden çok fazla ağır ödevler vermektedir. Çocukların kapasitesinin çok üstünde görevler yüklenilmesi açısından düşünüldüğünde de müdürün yaptırımı onaylanmamaktadır: "Bu tahtaya yazdığını beş yüz kere defterine yazacaksın, anlaşıldı mı? Sizlere gelince... Artık yağmur dindi, ama siz bugün hiçbir teneffüste bahçeye inmeyeceksiniz. Disipline saygı ne demekmiş öğrenirsiniz" (Gosciny, 2003a, 97). Genel olarak disiplin ve otoriteyi sağlamak için okulda bu tür yaptırımlarla karşılaşmaktadır. Öğrenci davranışlarının iyileştirilmesi ve başarılı olunması için cezadan çok övgü ve ödülün ön plana çıkarılması gerektiği savunulmaktadır. Ceza da şiddete yönelmek, öğrencinin özgüvenini sarsmakla beraber onun duygularını zedeleyerek derse olan ilgisini azaltabilmektedir (bkz. Yiğit, 2008, 51).

Öğretmen, öğrencilerini daha iyi tanıyabilmeleri açısından ebeveynlerinden düzenli olarak doğru bilgiler almalıdır (bkz. Türküm, 2007,12). Bu tür bir ikili ilişkinin önemini Berger'den aktaran Kolay şöyle dile getirir:

Öğrencinin okuldaki gelişimi ailenin eğitime verdiği önem ile ilişkilidir.

Aile-okul işbirliğinin iki avantajı vardır. Birincisi, ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgi motivasyonu sağlar. İkincisi ise okulun yapısını, değerlerini ve standartlarını tanıyan aileler çocuklarını daha iyi yönlendirebilirler (Kolay, 2004, 78).

Bacaksız'da öğretmen aile iletişimi bulunmamaktadır. Türk eğitim sisteminde çocuğu hayata hazırlama sürecinde önemli bir role sahip olan okul ve aile işbirliğinin yeterince kurulmamasının eğitim öğretimin niteliğini düşürdüğü açıklanmaktadır (bkz. Aytaç, 2000). Hatta Apti Dönmez çocuğunun okula başlayacağını bile umursamamaktadır. Bu durumu Bacaksız da fark eder ama babasına söyleyemez: "Hey baba! Bir iki ay sonra oğlun Bahri, okula başlayacak! Sen şu Külüstür'ü boşla da birazcık oğlunu gör," (İlgaz, 2004, 37) demek ister, ama babasına böyle bir şey söylemesinin sonucunu yine kendi çekecektir. Bu nedenle düşüncelerini sadece içinden geçirmekle yetinir. Serinin ilerleyen bölümünde babanın söyledikleri bu düşüncemizi doğrulamaktadır. Babanın bırakın öğretmenle iletişim içerisine geçip oğlu ile ilgili bilgiler almasını çocuğunun okula gidip gitmemesi bile onu ilgilendirmemektedir. Çocuğunun okuması için çok da çaba harcamamaktadır. "Sen okula başlasan ne yazar, başlamazsan ne yazar! Dedi" (İlgaz, 2005a, 38). Daha ilkokul birinci sınıfa başlayacak olan bir çocuğa söylenen bu tür sözler onun birçok şeyden olduğu gibi okuldan soğumasına ve iç dünyasında da bir çöküşe/yıkıma neden olabilmektedir. Burada Bacaksız'ın evde olduğu gibi okulda da tek başına kaldığını, birçok olayın/durumun üstesinden kendisinin gelmeye çalıştığını görüyoruz. Ayrıca burada bir genellemeye de varılmaktadır. Babaların işinin sadece çalışmak olduğu ve çocuklarıyla ilgilenmedikleri kinayeli bir dille aktarılır: "Yedi yaşındakiler anneleriyle, ablalarıyla, seyrek de olsa babalarıyla gelip yazılmışlardı Hacıbabası ilkokuluna. Babalar iş gücü sahibiydiler, öyle her istenilen zamanda okulda bulunamazlardı" (İlgaz, 2005a, 40). Pıtırıcık'ta öğretmen-aile arasındaki iletişimin varlığına dair açık ifadeler bulunmamasına karşın ailenin ilgisini gösteren ipuçları yer almaktadır. Yılsonunda anne ve babalar çocuklarının törenine gelirler. Hep birlikte bir kutlama yaşanır. Ayrıca anneler kendi aralarında yıl boyunca çocuklarının neler yaptıklarını konuşurlar. Çocuklarıyla birlikte evlerine dönerler. Çocukların hepsinin kendi yeteneklerine göre ödüllendirilmeleri aileler açısından da olumlu karşılanmaktadır (bkz. Gosciny, 2002c, 20- 22).

Pıtırıcık dizisinde öğretmenin çocuklara uyguladığı şiddete baktığımızda sadece kahramanımıza uygulanmadığı fark edilmektedir. Öğretmenin sınıf geneline uyguladığı şiddet dikkati çekmektedir: "Ne oluyor yine küçük yabaniler? Hepinizi cezaya bırakacağım" (Gosciny, 2003c, 28). Çocukları yabancı olarak nitelendirmekte olduğu ve ceza sistemini zaman zaman sert bir şekilde uyguladığı

gözlemlenmektedir. Ayrıca söze güzel hitaplarla girdikten sonra tehdit edici tavır takınır: “Çocuklar! Arkadaşlar! Sevgili yavrucaklarım! Dediğimi yapmazsanız hiç unutamayacağınız bir dayak atarım size!” (Gosciny, 2002c, 71). Bacaksız’da öğretmenin geneline uyguladığı sözel şiddetin yanında Bahri’ye uyguladığı şiddet de çarpıcı bir şekilde verilmektedir: “Susun maymunlar! Hiç kafa yok mu sizde! Her ağzımdan çıkanı tekrarlayacak mısınız be! Söyleyin bu neydi, şu gösterdiğim?” (İlgaz, 2005a, 23). Genel olarak öğretmenin çocukları maymuna benzeterek aşağılamasının yanında Bahri’nin işittiği azarlarda da bela, felaket anlamlarına gelen kavramlar kullanılmaktadır:

“Ne halt etmeye siliyorsun boyuna! Fena değildi bu seferki.”

“Değildi öğretmenim. Sileyim de yenisini çizeyim!”

“Otur, aksi musibet!”

Oturmak kolaydı da... Ne demekti acaba “aksi, musibet?” Ucunda cetvel tahtası olmadığına bakılırsa ikisinin ortası bir şeydi. Ne iyi, ne kötü...

“Otur da defterine çiz! Ters herif!” (İlgaz, 2005a, 20).

Bahri bir türlü okumayı sökmemiştir. Ayrıca sol eliyle yazması da onun için aksi bir durum oluşturmaktadır. Çünkü öğretmen Haydar Aybekler, sevgiyle öğretmekten çok, korkutarak ve baskı uygulayarak eğitim anlayışını devam ettirmektedir: “Kırarım elini, kalkarsam! Bak, bak, bak!.. Gene kalemi sol eline geçirdi! Demedim mi sana, sol elinle çizgi çizmeyeceksin diye!” (...) “Her şeyin ters senin! Var mı senden başka bu sınıfta ters eliyle çizgi çeken! Geçir kalemi sağ eline! Ters adam!” (İlgaz, 2005a, 13- 15). Bahri, sözel şiddete alışkındır. Çünkü anne ve babasından da evde bu türlü sözler işitmektedir. Fakat olay daha da ileriye gidecek ve dizide ailenin fiziksel şiddeti anlatılmazken öğretmenin Bahri’ye uyguladığı şiddet uzun uzun aktarılmış ve okuyanın gözlerini sulandıracak düzeyde bir görüntü oluşturulmuştur. Ayrıca Bahri hayalindeki okul ve öğretmen kavramını dayak atmakla özdeşleştirmiştir:

Hem de kenarı demirli bir cetvel tahtası, elinin üstünde kütleli. Açıkta anlamı! Kalem sol elden sağ ele geçsin, demek istiyordu. Sıkı bir bildiriydi bu! Okul buydu işte! Cetvelin içinde incecik demir olmasa, bu vuruşlara katlanabilirdi de... Ah, o içindeki demir!.. (İlgaz, 2005a, 16).

Pıtırıcık’ta şiddet olgusu genel olarak ele alınmıştır. Bu nedenle şiddetin çocukta yansımaları Bacaksız’a göre daha azdır. Buna karşın cezadan sık sık bahsedilmektedir. Cezanın boyutu ise yerine göre fiziksel, yerine göre sözel olarak değişmektedir: “Susun! Susun! Yoksa hepinizi gerçekten hastanelik ederim!” diye bağırdı” (Gosciny, 2003c, 28).

Bacaksız, her zaman evde baba, okulda öğretmen tarafından dövülür. Bu nedenle ne okulu ne de alfabe dersini sevmektedir. Öğretmenini sevmeyen ya da ona içten içe kızan bir çocuk derste mutlaka başarısız olacaktır. Dersin çocuk tarafından sevilip sevilmediğinde öğretmenin rolü büyüktür (bkz. Göknar, 2003, 192). Bacaksız için ders, dayakla bağdaşmakta ve hemen hemen her ders dayak yemektedir:

“Sen misin at diyen, çat!.. Cetvel eski alışkanlıkla elinin üstünü bulmuştu. Neydi suçu? (...) Sen misin «Ot»a “at” diyen...
Gene cetvel alışkanlığını gösterdi: Çat!
“Oku! Neydi bu?
“At!” Çat!
“Neydi?”
“At!” Çat!
“Neydi be!”
“At, öğretmenim!” Çat! Çat! Çat! (...)
“Ne sağ elde hayır kalmış ne de sol elde!”
Hışım gibi yetişmişti cetvel tahtası: Çat, Çat, Çat!..
Nerden çıkmıştı gene!
Alfabe dersi miydi bu be! (İlgaz, 2005a, 28).

Bacaksız yediği dayaktan dolayı başarısızdır çünkü derste mutlaka şiddet görmekte ve üzülmemektedir. Üzüldüğü, kırıldığı, arkadaşları önünde aşağılandığı, kendini mutsuz hissettiği yerde durmak istememekte ve doğal olarak başarılı olamamaktadır. Pıtırıcık’a baktığımızda özellikle eğitim alanında Bahri kadar şiddetle karşılaşmadığını görürüz. Pıtırıcık, okulda arkadaşlarıyla oyun oynamaktadır. Öğretmen gelir, onlara kızar ve arkadaşlarından birini tahtada tek ayak üstünde bekletir: “Soytarlıklarınız bitmedi mi? Dalgacı, git köşeye, tek ayaküstünde dur” (Gosciny, 2003c, 91). Öğretmenin sözünü dinletebilmek için öğrencilerine korku salması onları susturmak için sesini yükseltmesi gözlenmektedir. Ayrıca onları hastanelik edinceye kadar döveceğini de vurgulamaktadır. Bacaksız’da Bahri’nin öğretmeni, müfettişin sınıfa gelmesi ve olayı öğrenmesinin ardından değişmiştir. Suna Özkanoglu adında yeni bir bayan öğretmen gelmiş ve Bahri çok mutlu olmuştur. Çünkü öğretmenin gitmesi demek demir cetvelin de gitmesi anlamına gelmektedir. Umutları yeşermiş ancak yine uzun sürmemiştir. Bu öğretmen de sol elle yazdığını görünce cezasını yakasındaki rozetinin vereceğini söylemiş ve rozetinin iğnesini var kuvvetiyle Bahri’nin parmaklarına batırmıştır:

Bozkurt iğnesi hâlâ parmaklarının arındaydı yeni öğretmenin. İğnenin ucu o kadar sivri değildi, parmağının ucuna dürtmüştü ama bir türlü girmiyordu. Bütün gücüyle dayanınca, Bahri’nin yüreğine batar gibi oldu, içi cız etti. Kanların fışkırdığını görünce de kararverdi gözleri.

Nerdeyse bayılacaktı Bacaksız (...) 'Demek bütün bu suçları işleyen bu sol elin haaa? Uzat, daha uzat! İğne bir yandan girsin, öbür yandan çıksın ki aklın başına gelsin!' Öğretmen yüzüklü eliyle parmaklarını yakaladı. Bozkurtlu iğneyle delik deşik ediyordu uçlarını. Her parmağından boncuk boncuk kan çıkıyordu. Acıdan kıvranıyordu ama gene de sesini çıkarmıyordu. Gözlerinden yaş gelmeye başlamıştı. İstemediği halde ağlıyordu işte... (İlgaz, 2005c, 90).

Bahri, yaşadıklarına inanamaz ve bütün bunları hak edecek ne yapmış olacağını düşünür. Suçu sol elini daha iyi kullanabilmesidir. Daha hayatının ilk basamaklarında okul kavramından soğuyarak içinin sertleştiğini hisseder ve bir bayanın daha doğrusu bayan öğretmenin bunları yapabileceğini düşünememiştir. Yeşeren ümitleri tekrar kaybolmuştur.

5. SONUÇ

Bu yazıda çocuk açısından şiddetin nasıl algılandığına değinilmiş, farklı toplumlarda şiddetin ne türde yaşandığı, çocukları nasıl etkilediği açıklanmaya çalışılmıştır. Ana figürlerin anne ve babalarıyla olan ilişkileri ortaya konularak ailelerin çocuklara uyguladığı şiddetle okulda yaşanan şiddet karşılaştırılmaya çalışılmıştır. Her iki kahramanımızda da bu etkilerin değişik şekillerde ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Eserlerdeki ana karakterlerin ikisi de erkektir. Çalışmada, Bacaksız serisinde merkezi konumdaki çocuk figürü Bahri Dönmez incelenirken; Pıtırıcık serisinde Pıtırıcık ele alınmıştır. Yapılan inceleme sonunda, yazarların, ana karakterleri gerçeğe uygun bir şekilde yarattıklarına, çocukların ilkokul dönemine ait yaşantılarına, olaylara bakış açılarına, aile ile olan iletişimlerine, ailenin ve okulun çocuklara uyguladıkları şiddetin ne şekilde gerçekleştiğine ve etkilerine tanık oluyoruz. Şiddetin nerede olursa olsun yıpratıcı ve yok edici etkisi üzerinde ailenin ve okulun rolünün büyük olması önemli bir noktadır. Şiddet noktasında Pıtırıcık'ın gerek ailede gerekse okulda Bacaksız ile karşılaştırıldığında daha az şiddetle karşılaştığı görülmüştür.

Pıtırıcık'ta babaya göre annenin daha baskın ve otoriter olması söz konusuysen, Bacaksız'da tam tersidir. Her iki dizide de öğretmen, değişik özellikler sergilemektedir. Yalnız Bahri'nin okulda yaşadığı şiddet daha çarpıcı, daha acıtırıcıdır, öğretmen daha disiplinli, alınan eğitim daha baskıcıdır. Eserlerde anlayışlı ve sevecen bir yaklaşım yer almamaktadır. Ayrıca şiddetin rol modeller yoluyla çocuklara öğretildiği sonucuna da varılmıştır. Anne ve babanın çocuklarına uyguladığı şiddetin onların kişilik gelişimlerini olumsuz etkileyerek kimlik bunalımına soktuğu ve onların da şiddet uygulamaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tüm bu bilgiler, aslında olumsuz anlamdaki şiddetin sonradan öğrenildiğini, aile ve okul kaynaklı olduğunu göstermekte ve bunu önlemenin de aile ve okul işbirliğiyle mümkün olabileceğinin izlenimini vermektedir. Annenin, babanın, öğretmenin farkında olmadan uyguladıkları şiddet, çocukların gözünden yansıtılarak yorumlanmış ve gelişimlerdeki olumsuz etkilerine dikkat çekilmeye çalışılmıştır. Her iki yazar da çocuklara yöneltilen şiddeti olumsuzlamış ve bu karşı çıkışı çocukların dilinden aktarmışlardır. Sadece ailenin çocuklarına uyguladığı şiddet değil, okulun ve öğretmenin de çocuk üzerindeki acil çözüm bekleyen bir sorun olarak otoriter etkisi ele alınmıştır. Her iki toplumda da aile ilişkilerinin nasıl yaşandığına değinilerek şiddetin her toplumda yaygın olduğu gerçeğine ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA

- Aytaç, T. (2000). Okul Merkezli Yönetim. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Çağdaş, A., Seçer, Z. (2002). Çocuk ve Ergende Sosyal ve Ahlak Gelişimi. Ankara: Nobel Yayınları.
- Demirergi ve d... (1994). Bu Ne Şiddet! Ankara : Kitle Yayınları.
- Devellioğlu, F. (2004).Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügaât, 21. Baskı Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Erden, M. (1998). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: AlkımYayınevi
- Erten, Y.- Ardalı, C. (2001). "Saldırganlık, Şiddet ve Terörün Psikososyal Yapıları" Cogito Şiddet Özel Sayısı, S. 6- 7 Sonbahar- Kış, 4. Basım, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Gosciny, R. (2002a). Küçük Pıtırıcık. (Çev. V. Kanetti). İstanbul: Can Yayınları.
- Gosciny, R. (2003a). Pıtırıcık Satranç Oynuyor. (Çev.V. Kanetti). İstanbul:Can Yayınları.
- Gosciny, R. (2003b). Pıtırıcık'ın Bisikleti. (Çev. V. Kanetti). İstanbul: Can Yayınları.
- Gosciny, R. (2003c). Pıtırıcık Pazara Gidiyor. (Çev. V. Kanetti). İstanbul: Can Yayınları.
- Gosciny, R. (2002c). Pıtırıcık Tatilde. (Çev. V. Kanetti). İstanbul: Can Yayınları.
- Gökna, Ö. (2004). Bilinçli Çocuk Yetiştirme. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Göregenli, M. (2004). Şiddet, Kötü Muamele ve İşkenceye İlişkin Değerlendirmeler, Tutum ve Deneyimler. İzmir: İzmir Barosu Yayını.
- Ilgaz,R. (2005a). Bacaksız Okulda.İstanbul: Çınar Yayınları.
- Ilgaz,R. (2005c). Bacaksız Paralı Atlet. İstanbul: Çınar Yayınları.
- Ilgaz,R. (2004). Bacaksız Kamyon Sürücüsü.İstanbul: Çınar Yayınları.
- Ilgaz,R. (2005d). Bacaksız Sigara Kaçakçısı.İstanbul: Çınar Yayınları.
- Kolay, Y. (2004). " Okul ve Aile Çevre İş Birliğinin Eğitim Sistemindeki Yeri ve Önemi" Mili Eğitim Kültür Sanat Dergisi. Sayı:164. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları: 4002. Süreli Yayınlar Dizisi:189.

- Michaud, Y. (1991). Şiddet (Çev: C. Muhtaroglu). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Mutlu, E. (1999). Televizyon ve Toplum. Ankara: TRT Basın ve Yayın Müdürlüğü Yayınları.
- Polat, O.(2001). Çocuk ve Şiddet. İstanbul: Der Yayınları.
- Polat, O.(2006). Ensest. İstanbul: Nokta Kitap.
- Sivri, M. (2003) Kafka'nın "Babama Mektubu" ve Susanna Tamaro'nun "Öyle Bir Çocukluk (Tek Ses İçin)" Adlı Öyküsünde Kötü Tanımlanmış Çocukların Dramı ve Şiddetin Kaynağı. Çocuk Edebiyatına ve Çocuk Hekimliğine Yansıyan Şiddet Sempozyumu. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi Basımevi.
- Sözer, E. (Edit). (2006). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. 5.Baskı. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Tekin, M., Gözütok F.D. (1996). Ankara Gecekondularında Yaşayan ve Şiddete Karşı Eğitim Alan Kadınların Eşlerarası Şiddet Açısından Konumları: "Şiddete Uğrayan Kadınlar Yasal Haklar, Fırsatlar ve Bunları Kullanma Amaçlı Bilgilendirme / Bilinçlendirme Projesi" Ankara: Kadın Dayanışma Vakfı.
- Tutar H., Yılmaz M.K. (2003). Genel İletişim: Kavramlar ve Modeller. 4. Baskı Ankara: Nobel Yayınları.
- Türküm, S. (Edit) (2007). Anne Baba Eğitimi. 5.Baskı. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Uzuner, Y. (Edit) (2006). Çocukta Ruh Sağlığı ve Uyum Bozukluğu. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Yavuzer, H. (2001). Çocuk Eğitimi El Kitabı. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (1998). Çocuk ve Suç.. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A. (1998). Sıradan Şiddet. İstanbul : Boyut Matbaacılık.
- Yiğit, B. (2008). Sınıf Yönetimi. 6. Baskı. Ankara: Öğreti Yayınevi.
- Yörükoğlu, A. (1992). Değişen Toplumda Aile ve Çocuk. 4.Baskı, İstanbul: Özgür Yayın Dağıtım.
- Zeynel, T. (2004). "Türkiye'de Aile İçi Şiddet" XIII. Dünya Kriminoloji Kongresinde Sunulan Tebliğler(Rio de Janeiro, 10- 15. 08. 2003). Suçla Mücadele Bağlamında Türkiye'de Viktimolojik Alan Araştırması ve Değerlendirmesi İstanbul: Beta Basım Yayıncılık.
- T.D.K. Sözlüğü (2005). Türk dil Kurumu Yayınları, 10.Baskı, Ankara.
- M. E.B. Sözlüğü (2002) Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

Özet

René Goscinny'nin "Küçük Pıtırıcık" Serisi İle Rıfat Ilgaz'ın "Bacaksız Serisinde Ailede ve Okulda Çocuğa Uygulanan Şiddete Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım

Bu çalışmada, Fransız edebiyatı yazarlarından René Goscinny'nin Pıtırıcık (Küçük Pıtırıcık, Pıtırıcık'ın Bisikleti, Pıtırıcık Futbolcu, Pıtırıcık Tatilde, Pıtırıcık Kamp-ta, Pıtırıcık Satranç Oynuyor, Pıtırıcık Pazara Gidiyor, Pıtırıcık'a Bir Öpücük) serisi ile Türk edebiyatı yazarlarından Rıfat Ilgaz'ın Bacaksız (Bacaksız Kamyon Sürücüsü, Bacaksız Sigara Kaçakçısı, Bacaksız Okulda, Bacaksız Paralı Atlet, Bacaksız Tatil Köyünde) serisinde, ana karakterlerden hareketle şiddet ögesine değinilmiş, aile içinde ve okulda uygulanan şiddetin, çocukların ruhsal ve fiziksel açıdan gelişimleri üzerindeki olumsuz etkileri, çoğulcu inceleme yöntemiyle karşılaştırılmaya çalışılmıştır. Her iki yazarın ailede ve okulda şiddet olgusunu ele alış biçimleri ve şiddeti olumlayıp olumlamadıkları incelenmiş, çocuk ve gençlik edebiyatı açısından bunun önemine dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

Bu iki yazarı çalışma konusu olarak almanın temel nedeni, farklı coğrafyalarda ve farklı kültürlerde yaşamalarına rağmen, hem yapı gereği hem de eserlerinin içeriği açısından birbirlerine çok benzemeleri ve aşağı yukarı aynı dönemlerde, benzer konularda ortak bir duyarlılıkla benzer ürünler vermeleridir. Dünyanın her yerinde az ya da çok var olan şiddet olgusuna değinmişlerdir. Özellikle bu olgunun çocukları nasıl olumsuz etkilediğini gerek ruhsal, gerekse fiziksel açıdan nasıl yıpratıldıklarını aktarmışlardır. Şiddetin en çok etkilendiği gruplardan birinin çocuklar olduğuna dikkat çekerek, aile içi ilişkilerde şiddetin uygulanış biçimine yer vermişlerdir. Kahramanların çocuksu düşlerinden yola çıkarak kitaplara karabasan gibi çöken şiddeti gözler önüne sermişlerdir.

Bu çalışmanın amacı, farklı kültürlerde yaşayan ancak yazdıkları eserler ve işledikleri konular bakımından ortak noktalarda buluşan yazarların söz konusu yapıtlarında, ailede ve okulda yaşanan şiddet açısından benzerlik ve farklılıkları saptamaktır.

Anahtar Kelimeler :René Goscinny, Rıfat Ilgaz, "Küçük Pıtırıcık", "Bacaksız", şiddet.

Abstract

A Comparative Approach to Violence in Family and School in René Goscinny's "Le Petite Nicolas" And Rıfat Ilgaz's "Bacaksız"

In this study, French writer René Goscinny's Pıtırıcık (Küçük Pıtırıcık, Pıtırıcık'ın Bisikleti, Pıtırıcık Futbolcu, Pıtırıcık Tatilde, Pıtırıcık Kampta, Pıtırıcık Satranç Oynuyor, Pıtırıcık Pazara Gidiyor, Pıtırıcık'a Bir Öpücük) and Turkish writer Rıfat Ilgaz's Bacaksız (Bacaksız Kamyon Sürücüsü, Bacaksız Sigara Kaçakçısı, Bacaksız Okulda, Bacaksız Paralı Atlet, Bacaksız Tatil Köyünde) are analyzed in terms of violence in family and school through the main characters. The negative effects of domestic violence and violence in school on the physical and psychological development of children are tried to be compared according to eclectic method. Both writers' approach towards domestic violence and violence in school are examined. The importance of the subject is pointed in context of child and youth literature.

The main aim of analyzing these two writers is that they gave parallel products with common sensibility in spite of living in different geographies and different cultures. They mention the fact of violence which more or less exists in the world. Especially they narrate how violence affects children both physically and psychologically. They discuss domestic violence drawing attention to the fact that children are one of the most influenced groups. Through the heroes' childish dreams they point out how violence is oppressing like a nightmare.

The aim of this study is to exhibit the differences and similarities of literary works, whose writers lived in different cultures but wrote on similar subjects, in terms of violence in family and school.

Keywords: René Goscinny, Rıfat Ilgaz, "LE PETITE NICOLAS", "Bacaksız", violence.